

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hiriaproda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A megszigorított ostromállapot

A hatodik hadtest újabb rendeletei a hadizónáról

Bukaresti tudósítónk jelenti: Bukarest utcáin újabb falragaszok jelentek meg, amelyek megszigorított ostromállapot életbeléptetését teszik közhirrre. A hírletmény szerint minden összejövetelre a hadtestparancsnoktól kell engedélyt kérni, a rendelet ellen vétőket pedig két évtől tíz évig terjedő elzárással büntetik.

Fransovici belügyi államtitkár hangsúlyozta a sajtó előtt, hogy ezeket a rendeleteket a katonai parancsnokság adta ki és a miniszterium arra befolyást nem gyakorolt. De — szerinte — külföldben is csak a meglévő ostromállapot rendszabályainak leszövegezéséről van szó, s nem megújításokról. Ezzel szemben az ostromállapot komoly megszűrésére vannak azok a rendeletek, amelyek ma a VI. hadtest területén, tehát Nagyváradon is életbelépnek.

A Büntetőtörvénykönyvben felsorolt bűntetteknek — 5—10 évi börtön, enyhítő körülmény esetén legalább 1 évi elzárással — fognak büntetni mindazokat:

a) Akik élőszoval, vagy írásban a kormányforma megváltoztatására, vagy pedig az állam törvényeinek, vagy intézményeinek megszüntetésére, vagy azokkal való megváltoztatásukra törekednek;
b) Akik a felsorolt cselekedetek elvégzése végett szövetségesekkel, hasonló szövetségeseikkel jelen rendelet életbeléptetése pillanatában fel kell oszlatni.

c) Akik résztvesznek oly összejöveteleken, vagy gyűléseken, amelyek a fenti cselekedetek valamelyikének előmozdítását célozzák. Ha ezeket az összejöveteleket, vagy gyűléseket megalakult társaságok rendezték, ezen társaságok bármily jellegűek legyenek, a katonai hatóságok által feloszlatottnak.

d) Azon lakók, vagy háztulajdonosok, akik szándékosan bocsátották az összejöveteleket és gyűléseket céljára terméket és egyéb helyiségeket rendelkezésre;

e) mindazok, akik oly könyveket, füzeteket, hírlapokat, falragaszokat, vagy bármilyen hasonló más termékeket fognak nyomtatni, géppel írni, sokszorosítani, vagy közzétenni, vagy kiadni, amelyek az emlí-

tett cselekedetek valamelyikének előmozdítását, terjesztését célozzák;

f) akik akármilyen módon segítségére lesznek azoknak, akik a fent sorolt cselekedet valamelyikének elkövetésében bűnösöknek találtaak akár a hadizónában, akár azonkívül;

g) akik ki fognak függeszteni, vagy viselni fognak olyan cimereket és jelvényeket, amelyek az állam törvényeivel vagy intézményeivel ellenkező büntetéseket, vagy tiltásokat hivatároznak.

h) Az ezen rendeletben megállapított büntetések azokkal szemben is fognak alkalmaztatni, akik a hadizónán kívül követtek el a rendeletben foglalt cselekedetek valamelyikét, de a lakóhelyük a hadizónán belül van.

Kelt VI. hadtestparancsnokságnál, Cluj, 1924 július 23-án. Anatasiu tábornok, a VI. hadtest parancsnoka.

Ennek a rendeletnek közvetlen folyamánnyaképpen még a kö-

vetkező rendeletet is életbe lép-

teszték:

Tekintve az áltaiunk 1924 július 23-án kiadott 6. számú rendeletet, az ezen ostromállapot alá helyezett területen a hivatalos lapban való megjelentés napjától kezdve életbe lép az alábbi rendelet:

1. a gyűlések úgy zárt helyiségekben, mint szabad ég alatt, bármily legyen is tárgyuk, nem tarthatók katonai parancsnokság engedélye nélkül. Öt személynél nagyobb csoportosulások el vannak tiltva.

2. Akik összehívtak, vagy résztvettek ilyen összejöveteleken, vagy csoportosulásokon a parancsnokság előzetes engedélye nélkül, a Büntetőtörvénykönyv 90. §-ában megállapított büntetéssel fognak büntettetni. (Két évig terjedhető börtön és öt-tíz évig terjedhető elzárás azokra nézve, akik fel lesznek fegyverkezve.)

Kelt ma, a VI. hadtestparancsnokságnál Cluj, 1924 július 23. Anatasiu tábornok, a VI. hadtest parancsnoka.

Az MTK és FTC Váradon

Magyarország két legjobb focibajnoksága Romániában mérkőzik

Budapestről táviratozzák: Két nagyváradai sportember tegnap felkereste dr. Fodor Henriket, a MTK focibajnokság igazgatóját, akiknek bejelentették, hogy készkötölték a román kormánytól, hogy a jövőben erdélyi magyar egyesületek szabadon mérkőzhessenek magyar csapatokkal. Elsősorban a MTK és FTC csapatait szeretnék megnyerni, azután sor kerülne az UTE-re és a Vasasokra.

A Magyarország értesülése szerint egyelőre a román-magyar sportbarátság akadályai vannak. Dr. Fodor Henrik ugyan is sérelmesnek tartja a magyar portra nézve, hogy

a beutazási engedély csak az MTK és FTC részére szól és így még lehetetlené válik, hogy más magyar csapat például Bukarestben mérkőzhessenek.

Így a pesti lap. A mi értesülésünk szerint Balogh János, a nagyváradai Egyetértés elnöke folytatja Budapes-

ten a tárgyalásokat a magyar egyesületek vezetőivel. Az Egyetértés ugyanis a FSSR-tól engedélyt kért arra, hogy a magyar bajnoksággal és az FTC-vel Nagyváradon mérkőzést rendezhessen. Az engedélyt

úgy a központi szövetség, mint a központi állambiz-

Kiküldték az utolsó idézéseket az állampolgárok jelentkezésére

Ma utoljára küldött ki az állampolgárokat összeíró bizottság hivatalos idézéseket, mert a hatalmas munka első és terhebb része: a jelentkezés lezárult és most már csak az állampolgárok névsorának összeállítása és kifüggesztése van hátra. Szeptember elsejéig megtörténik az összeírás, akkor kifüggesztik a névsort és a kifüggesztéstől számított 30 napon belül mindenki előadhatja kifogásait ellenük. Akik kimaradtak, azok ezen a 30 napos határidőn belül kérhetik felvételüket a listára.

Borbély Imre dr., a hivatal vezetője, elmondta az Estilap munkatársának, hogy több mint 16 ezer aktát intéztek el eddig, ami ugyanannyi családnak, illetve önálló, magános existenciának az állampolgárságát jelenti.

Ai jelentkezetteknek 25 százalékat nem vették fel az állampolgári listára. Legközelebb különben hirdetmény jelenik meg, amely tájékoztatni fogja mindazokat, akik valamiképpen kimaradtak a listáról.

tonsági hivatal engedélyezte.

Az engedély két legfontosabb feltétele az, hogy a magyar csapatokkal rendezendő mérkőzések bevételeinek öt százaléka a szövetségnek szolgáltatandó be, ezenkívül a vendégcsapatok

a rendező egyesületek költségén első mérkőzésüket Románia területén Bukarestben tartoznak lejátszani.

Az Egyetértés e feltételek teljesítését vállalta.

Magyar részről aggályoskodnak a mérkőzések zavartalan lefolyásában, mert három évvel ezelőtt a NAC belügyminiszteri engedély alapján lehozatta a budapesti Törekvést váradai és kolozsvári mérkőzésekre, de a sziguranca nem engedélyezte azokat és ennek következtében a budapesti csapat óriási anyagi károkat szenvedett. Ha ezeket a félreértéseket sikerül eloszlatni, úgy az idei szezonban több lehetne érdekes focibajnokságra van kilátás.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	54350
LONDON	39350
PÁRIS	2790
BUKAREST	235
BUDAPEST	069
BÉCS	007650

Hírek Titulescu távozásáról

Bukarestből jelenti a Radu Titulescu londoni meghatalmazott miniszter táviratot intézett Duca külügyminiszterhez a lemondásáról elterjedt híre cáfolja meg.

Atlantic nyári mozgó Apolló mozgó
 9¼ órakor 6 és 9 órakor

1924. július 25—27 ig, péntektől—vasárnapig

Skeccs!

Skeccs

Két és fél jómadár
 Életkép.

A főszerepben: **Schick Magda**, a 14 éves primaballerina, **Vondrel Feri bácsi** és **Zoli** a félemler.

A SKECCS KERETÉBEN FELLÉPNEK:

Schick Magda, a kis világhírű táncművésznő
Gál Bandi, a 12 éves hegedűművész
Gál Janka, a 14 éves zongoraművésznő

Rendes helyárak.

Elővételi pénztár.

Szombat és vasárnap d. u. 3 órakor gyermekelőadás mérsékelt helyárakkal, melyben Schick Magda is fellép.

HIREK

Augusztus 5-én

jön a szezon legnagyobb sláger-filme a **DORIAN TERRASSERA.**

* Fontos tudnivalók az újságírók garden-party-jához. Aug. 3-án este a szintársulat csak a régi színházban tart előadást az újságírók kerti ünnepélyén. A Hajduk hadnagyát csak a garden party közönsége nézheti végig. Színházi belépő-jegyül a garden-party-jegy szolgál, amelyen rajta lesz a színházi szék száma. Külön jegyeket a színház igazgatósága nem bocsát ki. Garden-party jegyet mindössze 600 (hat-száz) személy válthat, miután nagyobb számú közönség a parkba nem bocsátható be. A karzatok és állóhelyek zárva maradnak. A garden-partyjegy egy személyre szól és a páholyokban egy jeggyel csak egy szék foglalható el. Ajánlatos, hogy azok, akik együtt akarnak lenni, egyszerre váltsák meg az egy páholyba szóló jegyeket: különben idegekkel fognak összekerekülni. A jegyek árusítása három nappal az ünnepély előtt kezdődik, addig csak előjegyzéssel lehet: a Hegedüs Hirlapirodába, a Központi Jegyirodába, a Nagyvárad kiadóhivatalában, a színház nappali pénztáránál és a rendezőség tagjainál. A garden-partyjegyek árát darabonként 100 leiben állapította meg a rendezőség, amihez még 10 százalékos színházi adó járul. Az előjegyzésnél csupán az igényelt jegyek száma jelentendő be. A Rhédey-kerti ünnepélyre szóló tiszteletjegyek a csaiádtagokra is érvényesek.

* A színházi karszemélyzet jutalomjátéka. A színház névtelen hőseinek, a karszemélyzetnek, augusztus 11-én lesz a jutalomjátéka. A derék kóristák jutalomjátékán Lukácsy Lajos háromfelvonásos népszínműve „Az asszony verve jó” kerül színre. A színház nagy gonddal készül az augusztus 11-iki előadásra, amely egyúttal a szezon utolsó előadása is lesz.

* Felhívás a volt önkéntes tüzoltókhoz! Felkérem Ungerleider Mór, Szalavetz Manó, Máté Lajos, Lőrinczy Viktor, Kovács Sándor, Máté Ferenc, Steinhart Ignác, Weiterschütz János, Likover Henrik, Diósi Mihály, Kiss István, Vértes Bernát, Huvé Károly, Buday Tibor, Spitzre Benjámín, Botházy László, Geresényi Sándor, Urögdy Sándor, Plenfer István, Ungerleider Ferenc, Fülöp József, Meiszter József, Spitz Dezső, Nagy János, Klein Herman, Friedmann Adolf, Löby Jenő, Nagy József, Kanner Emil, Rubin József, Scherer Rezső, Kentner Andor, Huvé János, Jelenesik Endre, Jakab Sándor, Klein Dávid, Berczik Árpád, Barlán György, Nagy Lajos II., Biró Ferenc volt önkéntes tüzoltókat, hogy augusztus 3-án délután fél 2 órakor a Rhédey-kertben, az újságírók ünnepélyén, közreműködés céljából, polgári ruhában megjelenni szíveskedjenek. Akiknek kötel van a birtokukban azt hozzák magukkal. Akik nem jelenhetnek meg, értesítsenek engem. Lőrinczy Viktor volt tüzoltó alparancsnok.

* Eltörölték Magyarországon a középiskolai felvételi vizsgákat. Budapestről táviratozzák: A kultuszminiszter ma rendeletileg eltörölte a középiskolai felvételi vizsgákat.

Merényletet terveztek a szerb király és Pasic ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából táviratozzák: A belgrádi rendőrség egy menekült orosz hercegnő feljelentése alapján messzeágazó összeesküvést fedezett fel, amelynek vezetője Tarasevics, a jugoszláv külügyminiszterium orosz osztályának főnöke. A rendőrség által megéjtett házkutatás alkalmával kiderült, hogy Tarasevics merényletet tervezett Sándor király

és Pasic miniszterelnök ellenfelelős a belügyminiszter megyilkolásáért is.

Egyébként bolsevista körök tartottak fenn összeköttetéseket a külügyminiszterium több viselőjét az ellenőrzés hiányában következtében megbüntették. Az összeesküvés ügy részlete még hiányzik.

* Süt a nap. A pesti elmúlt szezon leghatalmasabb sikerű szindarabja: Süt a nap — amelynek szerzője Zilahy Lajos, a zseniális fiatal író, — jövő héten kerül bemutatásra. A drámai együttes ambiciózusan készül az előadásra.

x Alfonz Fryland a Dorian Terrasseon. Ma, pénteken „Az élő céltábla” című 7 felvonásos Dorian-film kerül színre a Dorian Terrasseon, amely Fekete Alfréd „Körbe-körbe” című scenáriumára utána készült. Buchawetzky, a „Nagy Péter cár” rendezője ismert rutinjával rendezte ezt a filmet. A népszerű Alfonz Fryland és Aud Egede Nissen alakítják a főszerepeket. Az előadások kezdete a Dorian Terrasseon 9 órakor, a Dorian filmszínházban 6 órakor.

Selejtes I-a lályolharisnyák minden színben 60--80 Lei Abraham-nál Rimanóczy-utca 4. szám.

x Értesítjük a m. t. hölgyközönséget, hogy Alexandri (Teleki) utca 32. szám alatt „Modell kalapszalont” nyitottunk. Átalakításokat külföldi modellek után izléses kivitelben jutányos árban készítünk. Nagybeesü pártfogásokat kérjük. V. Szatmári Eszter és H. Tapfer Olga.

Rodolpho Valentino

„A sejk” főszereplője játszik az Apokalipszis négy lovasában.

Az Atlantic és Apolló mozgó bemutatója.

Szabónok figyelmébe!

Grande Revue

ősz-téli száma megérkezett a **Hegedüs Hirlapirodába**

Váradi színház új igazgatója nyilatkozik a jövő szezonnál

László most értesült hivatalosan a koncesszióról —
Mi lesz a hat hónapos szezonnal?

Mig a játszási idő és egyéb akadályok el nem hárulnak, addig hozzá sem foghatok a szervezkedéshez.

Meg kell várom a művészeti főfelügyelő ur által jelzett igazgatói értekezletet is, hogy több kérdésben, így

a két hónapi szünet kérdésében is egységes álláspontot foglalhassunk el.

Ma ugyanis az a helyzet, ahány igazgató, annyiféle szerződötési blanketta van forgalomban. Már jedig a szerző-

tetések kérdését úgy a színészek, mint az igazgatók érdekében egységesen kell rendezni.

— Hiszem, hogy ezek a kérdések pár napon belül megoldást nyernek és akkor teljes erővel hozzálatok a szervezkedéshez. Programot ma még nem adhatok. Tizenegy esztendeig voltam a váradi színtársulat tagja. Az akadémia padjáról egyenesen idejöttem, ismerem a város közönségének igényeit. A váradi magyar színeszet tradíciói, elődönívós teljesítményei köteleznek engem is arra, hogy mindenben a legjobbat, a legerősebbet és a legtökéletesebbet adjam. Minden várakozást ki fogok elégteleni, ha az iménti akadályok elhárulnak, ami nemcsak a magyar színművészetnek, hanem az egyetemes kultúrának is eminens érdeke.

mára adandó engedélyvek tényleg most vannak tárgyalás alatt. A kérdést a román kormány a viszonyosság elvei szerint óhajtja rendezni.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váradi igazgatója, Szóke Sándor ennyit mondott:

— Mi is tudunk arról, hogy a kérdés napirenden van. Várjuk minden pillanatban a kedvező döntést de mert a kölcsönös szabályozás csak törvényhozás útján történhetik, a két ország kormányai csak igen körültekintő megoldást hozhatnak.

Erber Dezső, a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának igazgatója úgy nyilatkozik, hogy a terv nem utolsósorban természetesen óhaj, hogy a kölcsönös és minél előbb megoldást nyerjen.

Újabb érdekes Ady-relikvia

Léda egy — szimbolum

Az aranylakodalom visszhangja, a szárnyaló beszédek, meg a dárídó, újabb Ady relikviákat vert föl mély álmukból, régi levelek, csukva felejtve könyvek sárgult lapjai között. Az öreg Ady házaspár jubileuma alkalmából most minden ujságnak meg van a maga Ady szenzációja. Egy levél, vagy valamilyen más töredék, amely homokszem ugyan a hallhatatlan zseni életének a regényében, de mégis magában foglalja a költő rendkívüli egyéniségének főbb vonásait.

A kezünkbe most egy speciálisan érdekes dokumentum került. Léda asszony levele, a melyt 1910-ben írt Párisból egy nagyváradi barátjához, Wald-

mann Corneliához, akivel gyakran levélbeli kontaktust tartott fenn. A levél májusban kelt, Ady Endre ekkor már haza készült Párisból. Meg is említi Brüll Adél a levelében.

— Ady még itt van, de utazó jéiben, már a napokban utazik Pestre.

A levél legérdekesebb része gyöngéd szemrehányást tartalmaz.

— A kívánt Ady autogramot írja Erüll Adél — itt küldöm. Léda autogramját nincs hatalmamban küldhetni, mivel Léda indíttommal nem egy létező személy — hanem a költő phantáziájának szüleménye. — egy szimbolum...

Anatole France üdvözli Caillauxt az amnesztia alkalmából

— Az Estilap eredeti távirata —

A francia kamara tudvalevően megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely amnesztiában részesíti Joseph Caillauxt, a német-barátság vádjá miatt száműzött kiváló politikust. Ebből az alkalmából Anatole France a köv-

ező táviratot intézte Caillauxhoz:

— Mint jó hazafi örülök, hogy megsemmisítettek egy olyan ítéletet, amely szégyent hozott Franciaországra.

Mi van a Banca Romaneasca budapesti fiókjával

Váradi bankfőnökök nyilatkozatai

Budapesti lapok hirt adnak arról, hogy a Banca Romaneasca fiókot készül létesíteni Budapesten, s hogy ez ügyben az illetékes tényezők tárgyalásai már meg is indultak. Ezzel szemben magyar részről felmerült az óhaj, hogy a magyar bankok erdélyi affiliációi megfelelő autorizációkhoz juttanak. A kölcsönösen nagyfontosságú kérdésben, amely itt Nagyváradon különösen a pesti bankok fiókintézeteinek működését érinti, kérdést intéztünk az érdekelt bankok vezetőihez.

Beszéltünk Papudoff Teodorral, a Banca Romaneasca nagyváradi igazgatójával. Ezt mondta:

— Már régebben felmerült az óhaj, hogy a Banca Romaneasca Budapesten fiókot létesít-

Ez ügyben már folytak tárgyalások és Bratianu Vintila pénzügyminiszter most tanulmányozza a reciprocitás lehetőségeit. Ennek kapcsán a magyarországi pénzügyintézetek itteni fiókjai szá-

Bratianu pénzügyminiszter beismeri a külföldi tőke szükségét

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Franciaországba való elutazása előtt Vintila Bratianu pénzügyminiszter részletesen kifejtette az Argus közgazdasági lap munkatársa előtt koncepcióját és terveit. A pénzügyminiszter természetesen most is optimista és rendületlenül bizik abban, hogy a gazdasági és pénzügyi helyzet rövidesen jobbra

fordul. Ellenben most már beismeri, hogy az ország természeti kincsének értékesítését a belföldi tőke egyedül nem képes megvalósítani. Szükséges tehát a külföldi tőke bevonása — szorinte is — mert hinni lehet abban, hogy az állami vállalatok üzemesítése következtében a külföldi tőkét könnyebb lesz

A váradi ügyvédek szolidaritása a bírakkal

A kari, sőt emberi szolidaritásnak nagyon régen láttuk olyan példáját, mint a váradi ügyvédi kamara tegnap délutáni ülésén a rendelkezési állományba helyezett bírák ügyével szemben megmozdított Most-alóban egy volt román bánt és magyar barát: magyar és román ügyvédek a tiszta ész az előítéltektől mentes jogászag, a humanizmus eszméitől áthatott lelki kultúra hangját szólaltatták meg és mintha visszaadták volna hitüket az igazság és emberesség diadalában Csak az akkori útmére nézve voltak egészen enyhe eítérések de Kiss Döme dr, Kocsán János dr, Andru Széver dr, Czegléd Miklós dr, Popa Tivadar dr, Pogány Gyula dr, Rócin Teodor dr okos és megértő felszólalásai után minden ellentét elsimult.

Egyébként a Kocsán János dr, Czegléd Miklós dr, Simonca György dr, Roxin Teodor dr és Triff Titusz dr-ból álló bizottság ma, pénteken délután összeül és megszövegezi a memorandumot, amelyet Kiss Döme dr szombaton személyesen visz le Bukarestbe, az igazságügyminiszterhez.

idevonozani. Ugyanakkor azonban vigyázni kell, hogy a belföldi tőke passzív szerepe ne legyen kárhóztatva és hogy a külföldi tőke semmiesetre se veszélyeztesse Románia gazdasági függetlenségét.

A külföldi pénzpiacok pénztelensége ellenére is bizik Bratianu abban, hogy Románia nagyobb kölcsönt kaphat, amellyel egyrészt a régi államadósságokat le lehet törleszteni, másrészt siettetni lehet az ország gazdasági fejlődését. Ami a belföldi adósságokat illeti, Bratianu rámutat, hogy az állami petroleumjövődék árlejtésénél befolyt egymilliárd lejből az állam 1925 április 1-ig ki fogja fizetni belső adósságainak kétharmad részét, beleértve a rekvizíciós bonokat és az állami szállításokért járó összegeket is.

Végül kijelentette Bratianu, hogy mielőtt Royatba utazik (ahol kurát fog tartani) — találkozni akar a londoni és a párisi román követtel és összekötetésbe fog lépni a külföld pénzügyi köreivel. Ugyancsak a rotyati kura után is több pénzügyi tárgyalást fog folytatni.

Nyiltér

Értesitem tisztelt üzletfeleimet, hogy VASÜZLETEMET Mihail Vitezul (Nagypiac-tér 2. szám alá, a Wechsler-házba helyeztem át.

Tisztelettel
STERN JÓZSEF

Látta már

?

a Hegedűs Hirlapiroda
irodaberendezési
vállalatának kirakatai

?

Irodabulorok, írógépek,
mindennemű irodai felsze-
relések és papírárak nagy
választékban.

Ujabbfantasztikus adatok a világ legnagyobb városáról

New-york számokban

A *Neues Wiener Journal* amerikai tudósítója érdekes adatokkal teleshított tudósítást közöl New-yorkból:

New-york a világnak az a városa, amely ma már minden tekintetben a haladás élén áll. Minden nagy város — Londont sem kivéve — messze mögötte marad e gigászi város dimenzióinak. New-yorknak közel félmillióval több lakosa van, mint az angol fővárosnak. *New-yorkban ugyanis 9.910.000 a lakosok száma*, míg Londonban a legutolsó népszámlálás adatai szerint 7.496.000 ember él.

New-york utcáin tüneményes gyorsasággal naponta 50.000 különböző jármű cikkázik, míg ugyanakkor a londoni Picadillyben az egész forgalmat 30.000 jármű bonyolítja le. A Broadway keresztezésnél *óránként 113.000 személy igyekszik munkába*. New-yorkban van a világ hét legnagyobb felhőkarcolója; egyike ez épületeknek, a *Wolworth Building* a föld leghatalmasabb palotája, amelynek *59 emelete és hét földalatti lépcsője van*. Természetesen a palota földalatti részében két vasútállomás van.

New-york hihetetlen gyorsasággal épül. Minden utcasarkon építkezés, új és új emeleteket húznak régi palotákra és a külvárosokban óráról-óra nőnek ki a földből a csodálatos berkaszárnyak. Bármennyire hihetetlennek is lássék, New-yorkban *minden 51 percben egy új ház épül*.

New-york a föld börtöze. Itt van a világ leghatalmasabb pénzügyi intézete, amely amerikai polgárok megtakarított *250 millió dollárt forgalmaz*. New-york kikötője is sokkal hatalmasabb, mint a világ bármely kikötője. Három billió dollár értékű különböző árut szállítanak a világ minden részébe. A vámhivatal kimutatása szerint naponta *körülbelül 17 millió dollár a vámbevétel*. Minden husz percben érkezik egy gőzös, vagy fut ki a kikötőből.

A hatalmas várakban, műhelyekben és üzemekben *825.000 ember dolgozik*. A világ termelésének tizenkettődrészét produkálják New-york üzei.

Nemcsak a munkahelyek számaival, hanem a szórakozóhelyek tömegével is vezetőhelyen áll New-york a világ összes városai közt. Nem kevesebb, mint *184 színháza és 577 mozija van*. A szórakozóhelyeken esténként egy millió személy mulat. Köztudomású, hogy New-yorkban a világ minden felekezete képviselve van. *Naponta 1500 templom-*

ban 30 különböző felekezet szertartásai szerint dicsérik az Urat.

2.700.000 protestáns, 1.500.000 zsidó és 1.400.000 katolikus él itt békés harmoniában együtt.

Kedvünk volna még az alkoholfogyasztást is számokban feltüntetni, de az alkoholtilalom életbelépése óta nem állnak hivatalos számadatok rendelkezésre, így meg kell elégednünk annak az ismeretével, hogy e csodavárosban naponta *3 milliárd 200 millió liter vizet isznak az emberek*. Ami nem is sok ebben a rettenetes hőségben.

Idegenforgalom Nagyváradon

Tegnap a következő idegen utasok érkeztek a nagyváradai szállodákba:

A Park-szállóba: Kendoff Antal, mérnök, Budapest; Erio Manite mérnök, Trieszt; Wiener Károly gyáros, Budapest; Jakab Adolf kereskedő, Arad.

A Rimanóczy szállóba: Nachman Salo tanuló, Belgrád; Janky Ferenc hivatalnok, Arad; Thanabener József kereskedő, Bécs.

A Palace-szállóba: Pollák Helén, háztartásbeli Washington.

A Metropol-szállóba: Groszman Miksa kereskedő, Temesvár; Braun Ignác hivatalnok, Békéscsaba; Robef Iván kereskedő, Silistra; Grünsz Herman titkár, Budapest.

A Széchenyi-szállóba: Lolok János hivatalnok, Budapest.

Játék a számokkal

A. Hall angol matematikus érdekes számpiramisokat állított össze, amelyek törvényszerűsége mindenestre feltűnő és különös. Az egyik angol lap a következő két gulát közli:

$$\begin{aligned} 1 \times 9 + 2 &= 11 \\ 12 \times 9 + 3 &= 111 \\ 123 \times 9 + 4 &= 1111 \\ 1234 \times 9 + 5 &= 11111 \\ 12345 \times 9 + 6 &= 111111 \\ 123456 \times 9 + 7 &= 1111111 \\ 1234567 \times 9 + 8 &= 11111111 \\ 12345678 \times 9 + 9 &= 111111111 \\ 123456789 \times 9 + 10 &= 1111111111 \end{aligned}$$

A másik még érdekesebb:

$$\begin{aligned} 1 \times 8 + 1 &= 9 \\ 12 \times 8 + 2 &= 98 \\ 123 \times 8 + 3 &= 987 \\ 1234 \times 8 + 4 &= 9876 \\ 12345 \times 8 + 5 &= 98765 \\ 123456 \times 8 + 6 &= 947654 \\ 1234567 \times 8 + 7 &= 9876543 \\ 12345678 \times 8 + 8 &= 98765432 \\ 123456789 \times 8 + 9 &= 987654321 \end{aligned}$$

Készülünk a kolozsvári országos mintavásárra

Augusztus 31 — Szeptember 15

Az öreg csavargó felakasztotta magát

Ma hajnalban egy szegény öreg ember felakasztotta magát a Parisu számu házban és meghalt. A mul ten elfogta a rendőség a szerencse csavargásért, ült vagy két napot loncházban, aztán hazaengedték. Ve ugye egészen mellékes. Talán vagy Gerenczi Józsefné sem hogy Muresán Antalnak hivja hatvan év nyomta a vállát, pedig házimesterféle volt a házban. Ö segített a Gerencziné házában és ezért ték, hogy az udvar végében egy vackot tákoljon össze magának pá deszkából, ahol éjszakára meghuzott.

Ma reggel telefonon értesítették a rendőséget, hogy az öreg az udvar a disznóól és a palánk között egy re felakasztotta magát.

Anca Gratian ügyeletes tiszt és B Armin tiszt főorvos és Badics detesiettek a színhelyre. Muresanból hiányzott az élet. A vékony cukorbeteg, amelyet a nyakára hurkolt, megotta. Egész különös módon akasztotta fel magát. A lécre, amelyre a spár kötötte egy méter magasságban volt Muresan letérdelt, hogy biztosan gezzzen magával, a földön, — ugy delve — jobbra-balra dobta magát, a spárga szorosan összehuzódott a kán.

A házbeliek szerint az öreg nagy félt, hogy hazatoloncolják a falujába szilágymegyei Ip községbe.

Muresan Antal hagyatékában a bugylibicskát találtak.

Színház

◇◇◇◇

Péntek: **Ezred apja**, énekes bohócsík Rezső vendégfelléptével, prem helyárrakkal.

Szombat délután: **Pompadour**, mérskelt helyárrakkal.

Szombat este: **Három grácia**, operet újonság kilencedszer.

Vasárnap délután: **Hattyulovag**, operette, mérskelt helyárrakkal.

Vasárnap este: **Csikós**, énekes népszimmi, rendes helyárrakkal.

Hétfő: **Velencei kalmár**, Sík Rezső vendégjátékával premier helyárrakkal.

— **Három grácia** kilencedszer. Holnap este kilencedszer kerül színre a három gyönyörű táncos operetteje a Három grácia, melynek vezető szerepét ezuttal is Zilahi, Biczó, Kertész, Miska, Borovszky, Galambos, Vigh és Borong játszik.

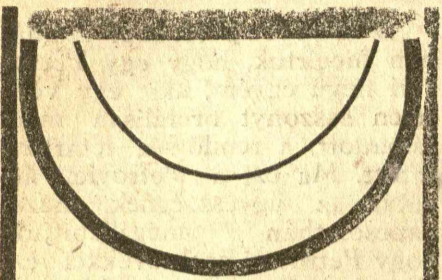
— **Sík Rezső vendégtellegése**. Pénteken és hétfőn lép fel a színházban Sík Rezső, a budapesti Városi színház művésze, ki Nagyváradon is nagy népszerűségnek örvend. Pénteken este a Ezred apja bohózatban lép fel, míg hétfőn este a Velencei kalmár, Shakespeare drámájában. A velencei kalmárban Shylock szerepét játsza el. Mindkét előadásra már most meglehet váltani a jegyeket premier helyárrak mellett. A többi szerepeket e két előadásban a társulat legjobb erői fogják játszani.

— **A Csikós**. Vasárnap este Szigligeti Ede egyik legszebb énekes népszimmiát vet újítja fel a színház s ez a Csikós. Ebben a darabban a társulat legjobb erői vesznek részt. Az öreg csikós szerepét ezuttal először játsza Feth Elek. Kinek nagyszerű, mesteri, művészi alakítása valóságos tanulmány lesz. A Csikós előadásaira már most meglehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

Red. 4283

VIZUMOT

GYORSAN PONTOSAN OLCSON
HEGEDŰS HIRLAPIRODA TELEFON 15-01

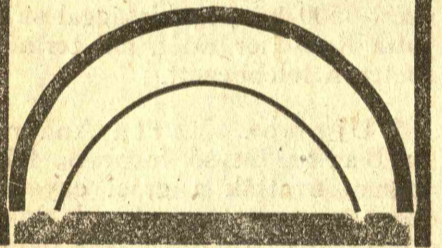
Ne vegyen írógépet

írógépszallagot, írógép-papírost, carbont és semmiféle

írószeret,

amíg meg nem győződik róla, hogy a legnagyobb választékban, a legolcsóbb árban a

Hegedűs Hirlapiroda
írodaberendezési vállalatnál
szerezheti be.

WHATMAN RAJZ ÉS SKIZZ PAPIROK

Sonnenfeld-nél
ORADEA-MARE TELEFON 62.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lel, vastag betűkkel 6 lel.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lel.

ALKALMAZÁS

IRODAI üvegfal, üzetherendezés eladó a Hegedűs hirlapirodában. 37

EGY mindenes szakácsnét Iere keres Zboray, Boulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. emelet. Ugyanott egy diófa 2 ajtós szekrény eladó. 276

CIPÓFELSŐRÉSZ készítő ragasztásban és tűzésben teljes jártassággal bír, állást keres. Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 45. 275

SZOPTATÓS dada felvétetik. Strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 11. 277

ADÁS-VÉTEL

SURGÓSEN eladó Cseresznyefa ebédlő világos hálószoba 4-3 m. szmírnaszőnyeg, 2 és fél-3 és fél perzsaszőnyeg, kisebb perzsák, lámpák, porcellánok, képek, hármass garderob szekrény fehér. Cím Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 273

ELADÓ ház Kálvária-utca 14. 4 szobás confortos lakás, 240 ezer lei. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám. 267

ELADÓ 3 lóerős villanymotor, 1 masszív állványos furógép, 1 falcológép, 1 rindgép, 1 zikni gép és egyéb műhelyberendezés, egyben vagy darabonként is olcsón eladó. Bedekovics, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. 268

ELADÓ rövid zongora. Paliszander ebédlő 6 székkal. Cím Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 272

ELADÓ egy piros mahagóni háló, Cuza Voda (Szacsvai)-utca 59. Háztulajdonos. 246

ELADÓ azonnal beköltözhető gazdálkodónak alkalmas magánház, melyben istálló, sertésól, korcsma, baromfiudvar és nagy veteményes kert van. Értekezni Jeneynél, Sánc-utca 16. 238

HÁLÓSZOBÁK legelőnyösebben kaphatók, Sándor Ignác asztalos, Kápolnater 1. 200

KÜLÖNFÉLÉK

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellánt, kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

MEGHIVÓ

Az orth. izr. hitközség 1924 július 27-én délután fél 4 órakor rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a képviselőtestület t. tagjait ezuton is meghívom.

Nussbaum Sámuel
hitk. elnök.

Eladó házak

Alapi-utca 1. két részbe is olcsón. Szent László (Körös) utca 54-300 ezer. Vlahuta (Szent János) utca 29, 2 részbe is. Calvin (Ritoók Zsigmond) utca 150 ezer. Cosbuc (Szalárdi) utca 10, 2 utcára nyitló, 2 részbe is. Cuza Voda (Szacsvai) utca 70. olcsón Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca olcsón, Pál-u. 7. Zsiga Miklós (Lukács György) utca. I. C. Bratianu (Szaniszló) utca és a város minden utcáján 900 beköltözhető magánházak, üzletházak, bérpaloták. Kiadó Alexandri (Teleki) utca 47. ház, 5 évre lakás, istálló, gyárhelyiség. Eladó kisebb-nagyobb szőlők. Ha bármit eladni, kiadni, venni akar, bizalommal keressen fel, diszkréten elintézem.

WEISZ GIZI.

közvetítő irodája, Nagyvárad, Nyomda-utca 4. Bratianu (Szaniszló) utca sarok.

Használt bálaabroncsot
magas árban vesz a
Sonnenfeld-nyomda
Str. Printul Carol (Szilágyi D.-u.) 6.

Resicai Electromotorok Lerakata és Körletképviselote
Roessemann és Kühnemann R. T.
Budapest, keskenyvágányu vasutak és sodronykötélpályák gyárának lerakata és vezérképviselote, valamint
Krauss & Co müncheni mozdonygyárának képviselote.
Kemény Béla okl. mérnöknel
Nagyvárad, Ciorogariu (Uri-u.) 4. Tel. 10-72

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkedvezmény

Harántgyaluk (Shaping) Fúrógépek
Hydraulikus prések
Olajgyártó berendezések
Fogaskerék marások 1000X400^{mm}-ig
Transmissiók, függőgyámok és csapágyak
Mindenfajta vas- és fémöntés

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkedvezmény

Nagyvárad Vasöntöde és Gépgyár Részvénytársaság

Szóvel Fonal

Gyapjuipar R. T.
Bulev. Reg. Ferdinand 13.
Telefon 16-63. Távirat: FOMAL
Gyári árak!

Hársnyák Tricoldrak

Sonnenfeld Adott részv. társ.

Engross
arany, ezüst, nickel-órák, Brilláns aranyárak, óra-furniturákból nagy raktár. Rendkívül olcsó árak!
Brilláns, aranyal beváltók!
HERBST FÜLÖP Bul. Regele Ferdinand 9.

Ha fürdőre utazik!
Aszódina!
vásároljon
málnaszörpöt, gyógy-akácmézét, szalámit, vaját, szardniát, finom friss csokoládé bonbonokat, fűszer és csemege osztályom havi bevásárlásnál 5 percent rabatot ad. 8-féle zamatu pörkölt kávéim utánozhatatlanok. Aszódina Sas palota.

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, hogy az aradi MAT-TEME váll. poloska és molyirtó specialistája.
Fischer Oszkár
jelenleg Nagyváradon (Imperial-szálló 12. szoba Str. Gen. Mosoiu (Mezei M.-u.) tartózkodik.
Eldvital butor és tobbol való kiirást 8 óra alatt.

Különféle nagyságu ládák eladók
a Hegedűs Hirlapirodában.

Hallo! Halló!
Kovács J.
óras és ékszerész
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36
Mindennemű órák javít sat elvállalja. Munkakert kivonatna házhoz is megyek.